

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/aktualnosci/102864,Dzien-Pamieci-Ofiar-Oblawy-Augustowskiej-z-lipca-1945-roku.html>
2020-09-21, 05:24

Dzień Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej z lipca 1945 roku

W lipcu 1945 r. oddziały Armii Czerwonej przy pomocy Wojska Polskiego oraz funkcjonariuszy i współpracowników Urzędu Bezpieczeństwa przeprowadziły szeroko zakrojoną akcję pacyfikacyjną na terenie Puszczy Augustowskiej i jej okolic, określanej mianem Obławy Augustowskiej. 12 lipca - na mocy ustawy uchwalonej przez Sejm - obchodzimy Dzień Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej

12 lipca - na mocy ustawy uchwalonej przez Sejm - obchodzimy Dzień Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej z lipca 1945 roku. Jak czytamy w ustawie z 9 lipca 2015 r., dzień ten został ustanowiony „w hołdzie Ofiarom Obławy Augustowskiej z lipca 1945 roku - bohaterom antykomunistycznego podziemia niepodległościowego, którzy nie pogodzili się z nową sowiecką okupacją, zamordowanym z rozkazu Stalina na terenie północno-wschodniej Polski w czasie pokoju po kapitulacji hitlerowskich Niemiec”.

Dzień
Pamięci
Ofiar
Obławy
Augustow
skiej z
lipca
1945
roku, fot.
Anna
Piekarska

Dzień
Pamięci
Ofiar
Obławy
Augustow
skiej z
lipca
1945
roku, fot.
Anna
Piekarska

W lipcu 1945 r. oddziały Armii Czerwonej przy pomocy Wojska Polskiego oraz funkcjonariuszy i współpracowników Urzędu Bezpieczeństwa przeprowadziły szeroko zakrojoną akcję pacyfikacyjną na terenie Puszczy Augustowskiej i jej okolic, określaną mianem Obławy Augustowskiej. Ze strony sowieckiej w operacji uczestniczyli: jednostki 50. armii III Frontu Białoruskiego, Wojsk Wewnętrznych NKWD oraz funkcjonariusze kontrwywiadu wojskowego „Smiersz”. Funkcjonariusze Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego, Milicji Obywatelskiej i miejscowi konfidenti wspomagali działania Sowietów jako przewodnicy i tłumacze, asystowali także przy przesłuchaniach.

Oddziały sowieckie przetrząsały lasy i wsie, aresztując podejrzanych o kontakty z polską partyzantką niepodległościową. Nie znamy dokładnie ani daty początkowej, ani końcowej operacji - najczęściej umieszcza się ją między 12 a 28 lipca. W sumie zatrzymano kilka tysięcy osób, część z nich więziono i poddawano brutalnemu śledztwu. Ok. 600 osób nigdy nie powróciło do domów i do dziś nie są znane ich losy. Najprawdopodobniej wszyscy zostali pozbawieni życia na podstawie tej samej decyzji i należy ich uznać za ofiary Obławy Augustowskiej.

Możliwe, że miejsce stracenia i wiecznego spoczynku tych osób znajduje się w pobliżu granicy, po stronie białoruskiej. Pewne jest, że zamordowano ich przy akceptacji najwyższych sowieckich władz politycznych. Strona polska od wielu lat prowadzi starania o ustalenie losów osób zaginionych w obławie.

Aby upamiętnić ofiary Obławy Augustowskiej naczelnik oddziałowego Biura Edukacji Narodowej – Urszula Gierasimiuk i Magdalena Dzienis-Todorczuk – edukator z IPN w Białymstoku złożyły kwiaty pod pomnikiem Armii Krajowej w Białymstoku i chwilą ciszy uczciły pamięć pomordowanych.